

Előfizetési árak
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések megegyező árak szerint.
 A lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adódnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 Hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A községi tisztviselők és szolgák érdekében.

Ujpest, január hó 18-án.

Az alkotmányos korszak kezdete óta, teljesen harminczkét esztendő morzsolt el az idő vasfoga s hazánk politikai pártjai, e harminczkét év alatt, minden idejüket, minden erejüket csaknem kizárólag olyan közjogi kérdések megvitatására pazarolták, a mely közjogi kérdéseket törvénybe iktatták, részint öseink részint elődeink.

A kormánypárt harminczkét éven át arra volt kárhoztatva és arra van ma is kárhoztatva, hogy a 67-es alkotmányt, a dualismust védelmezze, mert az ellenzék s a legújabb időben Ausztria parlamentje is, minden néven nevezendő kérdésnél a 67-es alkotmány falait döntgeti, a dualismus bástyáját ostromolja.

A kormánypártnak sikerült eddig a 67-es alkotmányt megvédeni, az ellenzéknek sikerült eddig ostromra kész katonákat toborzani és sikerült mindkettőnek, a társadalom hivatalnok osztályát, a munkásnál is rosszabb sorsra juttatni és az anyagi belviszonyokat csaknem teljesen elbanyagolni.

Azt mondják, hogy „az élet egyszerű tiszta örömei tárva vannak, minden fogékony lelkű ember előtt!”

A bölcsészek e mondását, az egész ország diplomás osztálya, minden hivatalnok megegyező! Pedig ha valamely társadalmi osztály, akkor a hivatalnok az, amely nehéz munkában, az élet sok gondja alatt görnyedve huzza a kötelesség jármát és így ha valamely osztálynak, akkor a hivatalnok osztálynak joga volna ahhoz, hogy az öröme és az életkedv forrásából üdülést merithessen teste és lelke számára.

A tapasztalat s a gyakorlati élet azt bizonyítja, hogy Magyarország hivatalnokai nemcsak az öröm s az életkedv forrásaitól vannak száműzve, hanem még a mindennapi kenyérből is nagyon kevés jut a számukra.

A tapasztalat s a gyakorlati élet azt bizonyítja, hogy különösen a községek azon alkalmazottjai, akiknek nincs jogczimük a megyei nyngdíjra, munkaképtelenségük esetében a legnagyobb nélkülözéseknek vannak kitéve s elhalálásuk esetében, hátramaradt családjuk minden tagja, a koldus tarisznyát akaszthatja a nyakába!

Hát érdemes ilyen jövő kedvéért élni, dolgozni, lelkiismeretes munkát végezni?

A humanizmus fénylapjára ez a megegyező ténny olyan árnyéket vet, a mely azt teljesen elhomályosítja.

Eppen azért tisztelettel hajlunk meg Ujpest község előljárósága előtt, a mely folyó évi költségvetésébe 3000 koronát vett fel tisztviselőinek és szolgáinak a nyugdíj alapja javára.

Igaz, hogy a képviselőtestület tö-

rülte a költségvetésnek ezt a tételét, de utasította az előljáróságot, hogy egy nyugdiszabályt készítsen s azt a képviselőtestület elé terjessze!

Ezzel elismerte azt, hogy a község azon tisztviselőiről, kik életük javát, a község szolgálatában töltik el, kötelessége gondoskodni.

A képviselőtestületnek ezen határozata két dologra készlet.

Az első, azon méltányos és jogos kívánság, hogy az Előljáróság, a képviselőtestület utasításának tegyen mielőbb eleget, s ne halassa a kérdésmegoldását az év végére, miután már most is van a községi alkalmazottak közt nem egy olyan, aki évtizedes szolgálat után, nagyon is megérdemelné a pihenést. Az ezekről való gondoskodás tehát nagyon sürgős.

A második, azon kérdésnek a felvetése, miként lehet a község tisztviselőiről és szolgáiról gyakorlati módon gondoskodni, más szóval miként lehet-e kérdést helyesen megoldani?

Szerény véleményünk szerint, községünkben a nyugdíjazási rendszernek bármely neme kivihetetlen, a nyugdíj intézet megalakítása lehetetlen. Lehetetlen és kivihetetlen pedig a tisztviselők és szolgák csekély számánál fogva. Ellenben a humanitásnak, az erkölcsi kötelességnek teljesen eleget lehet tenni, a kérdést nagyon egyszerűen meglehet akként oldani, ha a község életjáradékot biztosít tisztviselői és szolgái számára azon időre, amidőn azok szolgálatra képtelenné válnak.

E célból mindenek előtt össze kell írni, mennyi azon tisztviselők és szolgák száma, kiknek az életjáradékát biztosítani kellene, azután kikellene számítani, mily összeg kell az életjáradékok biztosítására. Ez összeg azután akként lenne részarányosan felosztandó, hogy az életjáradék igénylők anyagilag túl ne terheltessenek, s a község megfelelő hozzájárulásával vettessenek ki az illetékek.

Ha ez meg van, fel kell hívni a hazai biztosító intézeteket, hogy adják be erre nézve ajánlataikat s a legelőnyösebb ajánlat elfogadása s az egyezség megkötése után: ki lehet dolgozni az alapszabályokat.

Az alapszabályok, vagy ha jobban tetszik a szabályrendeletek megalkotásánál nagyon természetes, tekintettel kell lenni az egyes tisztviselők és szolgák szolgálati idejére és fizetéseire, nehogy egyenlő összegekkel p. u. 200—200 koronával töröltessék ki ép úgy annak is a szeme, aki 20 esztendeig szolgált és 1200 korona fizetést huzott, mint annak, aki 10 esztendeig szolgált és 800 korona fizetést élvezett.

A kérdésnek ilyen módon megoldásával, Ujpest községe nemcsak erkölcsi köte-

lességének tenne eleget, hanem jó és nemes példát szolgáltatna az ország összes községeinek arra nézve, miként lehet egyszerűen s minden nagy áldozatok nélkül az érdemes községi tisztviselőkről és szolgákról gondoskodni.

Jól tudjuk mi s el vagyunk rá készsülve, hogy azon csekély áldozatnak is, melyet az életjáradék biztosítása igényel, lesznek ellenzői, de ezek semmi esetre sem lehetnek áthatva a kor humanus érzelmeitől egyrészt, másrészt pedig a községi emberek szava viszhangot egyetlen kebelben sem kelthet.

Gondolják meg, a szűkkeblű urak, hogy Ujpest községének tisztviselői és szolgái nincsenek abban a szerencsés helyzetben, hogy azoknak, akik hoogletők iránt kérdezősködnek, a bihari ember szavajárásával azt felelhessék: „Szegények vagyunk — de jól élünk!” mert Ujpest község tisztviselői és szolgái nemcsak szegények, hanem rosszul is élnek, mert még Budafok község alkalmazottjainál is csekélyebb a fizetésük.

Gondolja meg különösen a község előljárósága hogy „kétszer ad: a ki gyorsan ad!” s tegyen e tárgyban mielőbb részletes és alapos előterjesztést a képviselőtestületnek!

Ha van a községi tisztviselőnek és szolgának kötelessége: legyen joga is!

Ha nem lehet nyugdíja: legyen életjáradéka!

Ez az igazság!

Ezt ajánljuk, a községi tisztviselők és szolgák érdekében, az előljáróság és képviselőtestület figyelmébe.

Brankovics György.

A képviselő testület közgyűlése.

A község képviselőtestületének f. e. január hó 14-én rövid de fontos közgyűlése volt. A község tőkeinek elhelyezése tárgyában kellett a törvény értelmében névszerinti szavazással határozni.

Zsoldos János közig. jegyző előterjesztette, hogy a község tőkéi a következőleg vannak ez idő szerint elhelyezve. Nevezetesen.

1. Az ujpesti Takarékpénztárnál: 165.534 korona.

2. Az ujpesti Kereskedelmi és Iparbanknál: 165.734 korona.

3. Az ujpestvidéki Takarékpénztárnál: 166.132 korona.

4. A magyar ipar és kereskedelmi banknál Budapesten: 202.456 korona és 46 fill.

Összesen: 760.156 korona és 46 fill. Ez összegre nézve indítványozza az előljáróság nevében, hogy az elhelyezés a folyó évre is meghagyassék és szükség eseteben mind a négy pénzintézetnél egyenlő arányban fogyaszassék.

Lindt János bíró a névszerinti szavazást elrendelvé: az indítvány 14. szótöbbséggel elfogadtatott. Ez alkalommal Csepreghy Pál, Mauks János és Lorbersbék K. szavazati jogával nem elt. Friedmann Ármin, Csepicsányi

Béla, Diamantstein Lajos és dr. Hedervári Soma pedig mint az érdekelt pénztézetek igazgatói nem szavaztak.

Igennel szavaztak: Illek Vincze, dr. Kiss Sándor, Schwartz Jakab, Winternitz Gyula, Gerő Zsigmond, Perich, Körösy, Dezső, Pótz, Barth Mór, Hevesi, Gurányi, Zsoldos és Lindt János.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Pénztézetekünk.

Mindenki tudja, mert mindenki érezte, hogy a múlt évnek pénzügyi és közgazdasági viszonyai nagy szükséglet és drágaságot idéztek elő hazánk pénzpiacán. Hogy az újpesti pénztézetek az abnormis viszonyok között is derekasan megállották helyüket: az első sorban annak köszönhető, hogy vezetőkük nemcsak szakavatott, hanem lelkiismeretes kezekbe is van letéve.

Az intézetek üzleti forgalmával és zárszámadásaikkal csak akkor fogunk részletesen foglalkozni, ha már az összes közgyűlések megtartatták. Egyelőre csak a megtartott közgyűlések lefolyásáról számolunk be s azon örömmünknek adunk kifejezést, hogy mérlegeik teljesen megfelelnek azon bizalomnak, amellyel irántuk a fővárosi előkelő pénztézetek viseltetnek.

Az Újpesti Kereskedelmi és Iparbank f. é. január hó 13-án d. u. 3 órakor tartotta X-ik évi rendes közgyűlést. *Friedmann Armin* elnök a megjelent részvényeseket üdvözölve, konstatalta, hogy 49 részvényes 790 részvenyt helyezett letétbe, ezek közül 23 részvényes 500 részvennyel és 230 szavazattal van jelen. Ennek alapján a határozatkepes közgyűlést megnyitja. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Eisner Simont, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Schön Bernát és Szel Manó részvényeseket kerí fel, mire a napirend első tárgya: az igazgatóság jelentése, az 1899. évi mérleg felolvasoltnak tekintetett; a felügyelő bizottság jelentése felolvasoltnak, a nyereség hovatoldása iránti javaslat elfogadottnak, s a felmentvény egyhangulag megadottnak. Következett a napirend második pontja: az igazgatóság, felügyelő-bizottsági s választmányi tagok választása. Megválasztattak egyhangulag az igazgatóságba: *Friedmann Armin*, *Csepcesanyi Béla*, *Schwartz Vilmos*, *Weisz Mór*, *Süassny Emil*. A felügyelő bizottságba: *Dr. Schwartz Gyula*, *Friedmann Ede*, *Kárpáti János*, *Weisz Adolf*. Póttagnak: *Szel Manó*. A választmányba *Ehrenwaid Vilmos*, ifj. *Erker András*, *Grof István*, *Heidrich Ignác*, *Illek Vincze*, *Lichtenstein József*, *Schein Dávid*, *Schönhauzer Samuel*, *Schwartz Jakab*, *Schweiger József*, *Szailer Geza*, *Wittmann Miksa*. A felügyelő-bizottság tagjainak tiszteletdíja 200 koronában állapított meg. A közgyűlés végre *Frey Gusztáv* indítványára az igazgatóság, a felügyelő-bizottságnak és a tisztviselőknek jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését, a súlyos gazdasági viszonyok között elért szép eredményért. *Friedmann Armin* úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság és a tisztviselők nevében megköszönve az elismerést, azon ígérettel, hogy jövőben is a múltéhoz hasonló buzgalommal és lelkiismeretességgel fognak eljárni, a közgyűlést befejezettnek jelentette ki. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése szerint a tiszta nyereség: 27.292 korona 48 fillér. Ebből 3000 korona a tartalék-alaphoz csatolattik, (amely összeggel a tartalék-alap 53.000 koronára kerekített ki) s 2400 korona az igazgatóság járuléka; 20.000 korona osztalékként fizettetik ki, s a fennma-

radt 1892 kor. 48 fill. mint nyereség-áthozat, az 1900. évi új számlára iratik elő. Az 1899. évi szelvények, 10 koronával, az intézet pénztáránál már f. hó 16-án beváltattak.

Az Újpesti Takarékpénztár, közsegünk e legrégebbi pénztézete f. hó 14-én d. u. 3 órakor tartotta *Diamantstein Lajos* vezérigazgató elnöklése mellett XXXI-ik évi rendes közgyűlést. Elnök megállapítván, hogy 22 részvényes 285 szavazattal képviselve van, a közgyűlést megnyitotta, s a jegyzőkönyv vezetésére *Adamis Lajost*, a hitelesítésére *dr. Schwartz Gyulát* és *Kárpáti Jánost* jelölte ki mire az igazgatósági jelentés tudomásul vetele a felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után, az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadottnak, s a tiszta nyereség felosztása iránti javaslat elfogadottnak. A felügyelő-bizottság tiszteletdíját a közgyűlés 200 koronában állapítván meg, *dr. Schwartz Gyula* indítványára az igazgatóságnak, a felügyelő bizottságnak s a tisztviselőknek jegyzőkönyvileg fejezte ki — a rossz pénzügyi viszonyok dacára is elért szép üzleti eredményért — az elismerését, melyért *Diamantstein Lajos* elnök mondott úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság s a tisztviselők nevében köszönetet s igérte, hogy az intézet érdekeit a jövőben is minden irányban meg fogják óvni, s a további felvirágzását teljes erővel elő fogják mozdítani. Ezek után a választási javaslat következett, a melyet a közgyűlés szintén egyhangulag elfogadott. Megválasztattak igazgatósági tagokká: *Deutsch Zsigmond*, *Diamantstein Lajos*, *Friedmann Armin*, *Hochbaum Jakab*, *Sonnenfeld Miksa*, *Schreiber Gyula*. Felügyelőbizottsági tagokká: *Frey Gusztáv*, *dr. Lichtmann Henrik*, *Schwartz Vilmos*. Póttag: *Dr. Eisner Simon*. Választmányi tagokká: *Grünbaum Lajos*, *Fuchs Bernát*, *Kriszt József*, *Gombos Adolf*, *Singer Lipót*, *Heidrich Ignác*, *Szel Manó*, *Szerenyi Kázmér*, *Glück Henrik*, *Schweiger József*, *Schwartz Jakab*, *Wachslér Adolf*. Indítványok nem lévén, elnök a közgyűlést befejezettnek jelentette ki. Az »Újpesti Takarékpénztár« 1899-ik évi tiszta nyeresége: 11.742 frt 91 kr. Ebből 9892 frt 10%-os osztalékként osztatik ki, vagyis minden egyes részvénynek a 31-ik számú szelvénye 10 frttal váltatik be. A tartalék-alaphoz 1200 frt csatolattik, a mely összeggel a tartalék-alap 41.200 frtra emelkedik. A fennmaradó 650 frt 91 kr. az új számlára vitetik át. A szelvények az »Újpesti Takarékpénztár« pénztáránál már f. hó 15-ke óta beváltottnak.

Az Újpestvidéki Takarékpénztár f. é. február hó 4-én d. u. 3 órakor tartja meg rendes évi közgyűlést. Az »Újpestvidéki Takarékpénztár« mérleg-számát lapunk mai számában közöljük, melyből szintén azt az örömdeltes tényt konstatalhatjuk, hogy a múlt évnek pénzügyi válságával ez az intézetünk is derekasan megküzdött, amennyiben 38.883 korona és 66 fillér a tiszta nyeresége. E szép eredménynek következménye valószínűleg az is, hogy az igazgatóság *Dickmann Gyula* főkönyvvezetőtől már a közgyűlés előtt ügyvezetővé leptette elő.

Szövetkezetek.

Az Újpesti Polgári Hitelszövetkezet f. é. január hó 28-án d. u. 4 órakor tartja a Polgári Kaszinó nagy termében az I-ső évi rendes közgyűlést.

Az Újpesti önségélyező szövetkezet f. hó 29-én d. u. 5¹/₂ órakor tartja saját helyiségében (István-ter 22.) III. rendes évi közgyűlést.

H I R E K.

— *Az újpesti hét állami elemi iskola* kérdése, *Wolfner Tivadar* országgyűlési képviselő

hathatós közbenjárására folytán végre megoldatott. Megoldatott pedig akként, hogy Újpest közsege a 7 új iskola épülethez csak a telkeket adja. Az iskola épületek az állam költségén építettnek fel, a pályázatban azonban az újpesti vállalkozók és iparosok is részt vehetnek s éppen ezért a pályázatok az újpesti hírlapokban is közlé fognak tetetni. Az iskolák építéséhez még a tavasz folyamán hozzá fog a közoktatási kormány, s ha nem is egyszerre de gyors egymás utánban fogja azokat feleltetni s bárki legyen is azonban az építkezési vállalkozó, kantint, lazi konyhát nem szabad berendeznie és így az építkező munkások ott étkezhetnek, ahol nekik tetszik, a miből ismet csak az illető kerületeknek leend haszna.

— *A közsegi számvizsgáló bizottság* f. hó 17-en ismét megkezdte a működését s a mint az 1898-ik évi számadásokkal elkészül, rögtön hozzáfoghat az 1899-ik évi számadások vizsgálatához, a melyek már az előjáróság részéről teljesen be vannak fejezve.

— *Megfelelőbezt költségvetés*. *Csepreghy Pál* közsegi képviselő a múlt évi december hó 30-án, a közsegi képviselőtestület közgyűlése által egyhangulag elfogadott 1900-ik évi költségvetést elfeledte a közgyűlésen megfelelőbezt. Nehogy valaki következtetéssel vádolja, f. hó 13-án a közsegi előjáróságánál bejelentette, hogy az egész költségvetést megfelelőbezt.

— *Sorshuzás*. Egy-két hét múlva sok lány ajkan felhangzik ismét az a régi magyar nóta: «Mégkövetem a tens-nemes vármegyét»... mert hát f. hó 27-én sorshuzásra mennek a katonakötelezett legények, még pedig az újpesti illetőségűek Vácra, a budapesti illetőségűek pedig az Üllői-uti laktanya újoncz-helyiségeibe. A sorshuzáson a közsegi részéről *Gerő Zsigmond* esküdt. *Zsoldos János* közsegi igazgatási jegyző s *Boda Aladár* a katonai ügyek előadója vesznek részt. Megjegyezzük, hogy a sorshuzáson az illető hadkötelezettek személyesen is megjelenhetnek, de ez nem kötelező, mert a meg nem jelenők számát a bizottság egyik tagja is kihuzhatja.

— *Ügyetlenül elhelyezett vámház*. A székesfővárosi mérnöki hivatal ügytelenségének avagy nem törődömsegének egyik fenyes bizonyítéka a vácsi-úti vámház épületének elhelyezése, a mely 15—20 lépésnyi távolságban van a kocsai-úttól s így például a magánfogat kocsisai, nemcsak hogy messzire távozik el a lovaitól, ami rendőri kibágást kepez, hanem a bárcza kiosztás lassúságánál fogva annyi ideig kénytelen vesztegelni a bárcza kiosztó hivatalnak ablakánál s oly hosszú ideig kénytelen távol maradni a fogattól, hogy a lovak ez idő alatt tiszter is megbokrosodhatnak, s a legnagyobb szerencsétlenséget idezhetik elő különösen akkor, ha jobbról az Újpestre haladó, balról a Badapestre haladó villanyos vasut robog el mellettük, a fejük fölött pedig az összekötő vasut mozdonya dübörög. Miféle a vámház épületét már nem lehet az uthoz közelebb tolni, a baleseteket s a rendőri kihágásokat nyomon követő pénzbírságokat talán úgy lehetne kiküldni, ha a székesfőváros vámszedő hivatala, a magánfogatok tulajdonosai számára block-alaku bárczákat bocsátana ki, a melyeknek egyes bárczáit, a fogatok kocsisai anélkül, hogy a bakról leszállanának, a szemléznek vagy vámenőrnek átadnák.

— *Jelmezestély Rakos-Palotan*. A rákos-palotai Casino-egyesület f. é. február 3-án a saját helyiségeiben »Jelmezestélyt« rendez. Belépti-díj: személyjegy 2 korona, családjegy (3 személy) 5 korona. Kezdeté este fél 9 órakor. A rákos-palotai Casino-egyesület jelmezestélyei még mindig fenyesen sikerűtek s a mostani rendezőség is mindent elkövet, hogy a farsangi multságoknak az idén is ez legyen a fenyponija Rakos-Palotan és a vidéken.

— *A gyermekbarát-egyesület* f. hó 10-én tartott közgyűléseről irt közleményünket azzal az ígérettel fejeztük be lapunk múlt számában, hogy a tisztújítás eredményéről fogunk beszámolni. Megválasztott elnöke: *Winternitz Gyula*, alelnöke: *Barth Mór*, titkárra: *Gyürk József*, pénztarossa: *Kurtz Gyula*, ellenőrré: *Steininger Gyula*, jegyzőkké: *Darvas Béla* és *Mayer Samu*. Megválasztott még 20 rendes és 6 pótválasztmányi tag. *Winternitz Gyula* a közgyűlés után a választmányának bejelentette, hogy az elnökséget nem fogadja el. **A**

választmány azonban f. hó 17-én egy tíz tagú küldöttséget küldött hozzá, amelynek sikerült őt lemondásának visszavonására rábírn.

— **Az ujbpesti ipartestület előjárása** f. hó 11-én tartotta havi ülést, melyen a testület titkára, a múlt évi december havi forgalomról számolt be, melyből a következő adatokat emeljük ki. A munkából kilépett 284- és a munkába belépett 240 iparos segéd. Kiadott 51 munkakönyv, 119 ideigl. igazolvány. Munkakönyv látványos esete: 631. Iparigazolványt nyert 11- és iparát beszüntette 7 iparos. A panaszok száma 24 volt. A pénztár bevétele 379 frt 88 kr. Kiadása 351 frt 75 kr.

— **Egy álmos ur.** A község képviselő-testülete múlt évi december hó 16-án tartott közgyűlésén Földes Károly állami iskolai igazgatónak azon kérényre fölött, a melyben a község támogatását kérte az általa tervezett gazdasági ismétlő-iskola felállításakor: napirendre tért. A napirendre térs indoka az volt, hogy Ujbpest lakosai, földjük nem lévén, mezői gazdaságot nem folytatnak és így a gazdasági ismétlő-iskola felállításának a szükségse itt nem is forog fenn. E határozatról egy álmos ur, a ki a közbeeső 30 napot valószínűleg átaludta, csak most vett tudomást s az »Ujbpesti Hírlap« f. hó 14-ki számában rásújt a község közigazgatási jegyzőjére és képviselő-testületére, hogy nincs meg a kellő érzékük az ilyenfajta alkotások megteremtéséhez. Már bocsanatot kérünk, de mind a kettőnek volna bizony, még a gazdasági ismétlő-iskola felállításához is kellő érzéke, ám a községnek nincs arra való területe, már pedig a közoktatásügyi miniszter s ennek kapcsán a megyei közigazgatási bizottság is csak ott rendelte el a gazdasági ismétlő-iskolák felállítását, a hol mind a három feltétel t. i. a vezetésre alkalmas tanító, a megfelelő terület s legalább 20 tanköteles letezik. Tudjuk, hogy Földes Károly igazgató a gazdasági ismétlő-iskola vezetésére alkalmas; elhiszük, hogy abban a körülményben, a melynek ő az igazgatója, nem husz, hanem 145 ismétlő-iskola-köteles subancz van, de mit használ ez mind, ha a legfontosabb feltétel az e czélra szükséges és megfelelő terület hiányzik. Ami pedig a »csak valamennyire is képzett kertészek nevelését illeti«: e czélra a község előjárása még a múlt évi október hó 5-én tartott ülésen határozatilag kimondotta, hogy faiskolájának 5-6 eszten-dős eperfaút ingyert fogja a tavasszal a község lakosai között kiosztani s az így nyert területet át fogja annak a tanítónak engedni, aki a növényeket a kertészetben, a fa- és szőlő-nemesítésben ajánlkozott, gyakorlatilag oktatni. Ugy látszik, az álmos ur, az elmúlt évnek október havát is átaludta s így persze az előjárásnak fenti határozatáról nem lehetett tudomása, ennek következtében éppen úgy karba vészelt a »gyengébbek« kedveert »megszerkesztette« magyarázata, mint a mily alaptalan azon vádja, hogy Zsoldos közíg. jegyző gunyalódva terjesztette elő az illető igazgató ajánlatát a képviselő-testületben. Ha az az álmos ur a múlt évi december 16-ki közgyűlésen jelen lett volna, a közigazgatási jegyző előterjesztéséből kiértezhetné volna ugyan a sajnálkozást a fölött, hogy Ujbpestnek nincs határa és szántóföldje, de semmi esetre sem érezhetné volna ki a gúnyt.

— **Szerényi Tibor** meghalt. Könnyűvérű, de jellemes fiu huanyt el benne. Apró, de ügyes, kellemes megjelenésű és jó modoru, helyes emberke volt, azonkívül a vakmerőségig bátor. Néhai Szerényi Vince ujbpesti gyógyszerár tulajdonosnak és a színten korán elhunyt gyengéd lelkületű Radóczy Emiliának volt legifjabb gyermeke. Ujbpesten született, itt nevelkedett és egész valójával Ujbpesthöz volt nőve. A gyógyszerészi pályára készült, de később a községi közigazgatás terén keresett és nyert alkalmazást megelőzőleg Ujbpesten, majd utóbb Fülöpszálláson, a hol segédjegyzői minőségben ragadta el őt az irgalmat nem ismerő halál. Temetése nagy részvét mellett ment végbe f. hó 14-én Fülöpszálláson. Az elhunytban munkatársunk, Boda Aladár, sógorát gyászolja. A család a következő gyászjelentést adta ki: »Alulírottak igaz fájdalommal tudatják forrón szeretett öcscsüknek, nagybátyjának s illetve sógoruknak Szerényi Tibor fülöpszállási s. jegyzőnek f. hó 12-én, életének 32-ik évében tüdőgyuladásban Fülöpszálláson rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Földi maradványai

f. hó 14-én d. u. 3 órakor fognak a fülöpszállási róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 15-én Fülöpszálláson, f. hó 22-én pedig reggel 8 órakor Ujbpesten a róm. kath. egyházban fog az Urnak bemutatni. Fülöpszálláson, 1900. január 13-án. Szerényi Kázmér bátyja, Szerényi Feodora ferj. özv. Beniczky Antalné Szerényi Felice ferj. Boda Aladárné testvérei. Szerényi Honorata nagynénje, Szerényi Endre nagybátyja, Beniczky Lajos unokaöccse. Szerényi Kázmérné sz. Millutinovics Danicza, Boda Aladár sógorai. Béke lengjen a távolban nyugvó sirja fölött!

— **A Telefon Hirmondó igazgatósága** t. előfizetői kenyelmére megbízta képviselőjével **Ladányi Emil és Müller Zsigmond urakat** (I. Ujbpesten, Váci-ut 8. sz.). Tisztelettel felkértenek a Telefon Hirmondó ujbpesti és rákospatolai t. előfizetői, hogy **előfizetésük megújítása, a hallgató készülékek javítása** és egyéb intézkedés megtevése végett fentnevezett urakhoz fordulni sziveskedjenek.

— **Az iparos munkások vasárnapja.** Az »Iparos munkások képzésére alakult ujbpesti bizottság« múlt vasárnap tartotta az idej tizedik előadását. Ez alkalommal Endre János, a bizottság titkára, a levegőről és a lakások szellőztetéséről tartott tanúságos előadást. Ezután következett hegedű- és zongorajáték, szavaltat és monológ. A szereplők közül különösen Vágó Geza, Bródy Ladimer, Veszter Aranka, Weisz Etel, Sporer Lajos, Peér György, Barta Manó és Bekefi Pál arattak sok tapsot és vívták ki a nagyszámú közönség elismerését. Örömmel jegyezzük meg, hogy az előadások szép sikerrel tanuskodik, miszerint a tíz előadást összesen 13.839-en látogattak. Ez oly szép eredmény, a melyet az országban sehol sem értek el.

— **A művezetők egyesülete — Ujbpesten** A művezetők nagy testületének tagjai, kik eddig elszórtan, egymást alig ismerve laktak községünkben, a művezetők országos egyesületének felhívására, községünkben is egyesülétté alakultak. Az ujbpesti fiók egyesület 35 taggal kezdte meg működését. Célja: munkaképtelen és elaggot tagjainak nyugdíjat biztosítani, állás nélküli tagjainak állást közvetíteni és a társadalmi életben tevékeny részt venni. E czélból hetenkint társas összejövetelt, havonként egyszer pedig hölgyestélyt rendez. Az egyesület élén a következő tisztikar áll. Elnök: Szuzeczky Frigyes, alelnök: Schneckenendorf Mór, pénztárnok: Ecker Ferenc és Weisz Ignác, jegyző: Pohl Károly és Kalmár Albert, ünökök: Sirközy Károly, Rischák Venczel, Kraft József, Keipert Odön és Pischof György, pótlőnőkök: Seikhardt Rez. ó és Gochwenter Géza, ellenőrök: Rozsás István, Biró Balint és Berger Adolf, pótlőnör: Schaller János. Az egyesület múlt esütörtökön tartotta meg az első társas összejövetelt, melyen Endre János székesfőv. tan. »Az egyesületi szellemről« érdekes felolvasást tartott. A felolvasást a jelenlevők zajosan megtapsolták és azután elhatározták, hogy f. é. február hó első esütörtökjén, az egyesület helyiségében (Friedmann-féle vendéglő) hangversenyt rendeznek. Mi a magunk részéről is szívesen üdvözöljük az új egyesületet és sok sikert kívánunk nemes működéséhez.

— **A keményseprő kerületek beosztására** való tárgyalás napjaul a főszolgabírói hivatal f. é. január hó 26-át tűzte ki. Az érdekeltek tehát a napon Vác-ot tartoznak megjelenni.

— **Uj biztosítási főügynökség Ujbpesten.** A »Trieszti általános biztosítótársaság« (Assicurazione Generali) magyarországi vezér-ügynöksége: főügynökséget állított föl Ujbpesten s azt Fischer Antaira ruházta át, aki ezenkívül a »Magyar jég- és viszont-biztosító részvénytársaság« és az »Első o. általános baleset ellen biztosító-társaság« főügynökséget is bírja.

— **Az ujbpesti iparos-ífyak köre,** a mely grof Károlyi Sándorné védnöksége alatt áll, sikerült ünnepélyt rendezett f. hó 13-án saját köreinek helyiségeiben. Az ünnepély három részből állott. Az elsőben ének, szavaltat, zene s humoros előadás mulattatta a nagy számban megjelent vendégeket és itt Zsengeller Lajos és Kápolnai arattak viharos tapsokat. A második részben a kör tanítványai vizsgáztak le a táncművészetből s egy se volt köztük, aki el- vagy megbukott volna. A graczianá-t s az udvari-negyest éppen olyan kecsesen járták, mint a kör-magyart. Végre

a harmadik rész reggelig tartó tánczból, con-fetti és serpentin csatából állott, a melyet a világbéke, illetőleg a világposta fejezett be. A rendezőség méltán megérdemelte az általános elismerést a kedélyes ünnepély rendezéseért.

— **Tánczvizalom.** Az ujbpesti Kossuth Lajos betegségélyző s temetkezési nőegylet f. é. február hó 17-én tánczvizalmat rendez. A nagyszámú rendező-bizottság mindent elkövet, hogy e tánczvizalom az idej hosszú farsang leglátogatottabb és legkedélyesebb tánczvizalma legyen.

S P O R T.

Az urlovasok programja. Az urlovasok legutóbbi közgyűlésén elhatározták, hogy az urlovasversenyben a három első helyezett urlovas arany emlékérmét fog kapni, a mi az egyesületnek évenként 35.000 korona új kiadást okoz. Az idén 24 versenynapja lesz az urlovas szövetségnek és díjakra összesen 299.800 koronát irányoztak elő. Ebből Alagra jut 250.800 korona, Siófokra 17.000 korona, Pozsonyra 32.000 korona. Óriási haladás ez, ha figyelembe vesszük, hogy tíz év előtt a szövetségnek még csak két versenynapja volt 6250 forint értékű versenydíjakkal. A szövetség tagjainak száma most 319, ebből 19 alapító, 134 rendes, 163 rendkívüli és 3 testületi tag.

I R O D A L O M.

Huszonkét éve mar, hogy a Képes Családi Lapok ez a kitűnő szépirodalmi lap megindult s ezalatt az idő alatt a magyar közönség kedvenczvé lett ugyannyira, hogy nincs az országnak oly távoli zuga, melybe el ne hatna a hetenkint megjelenő lap. De nem is csoda ha úgy szeretik, hiszen nincs lap, mely annyit adna tartalomban, mint amennyit a Képes Családi Lapok csekély évi 6 frt = 12 korona, feleli 3 frt = 6 korona és negyedévi 1 frt 50 kr. = 3 korona előfizetési díjért. Mindazoknak az előfizetőknek ugyanis, kik csak most lépnek be az előfizetők sorába, megküldi Hevessi Jenőnek a »Milliomos büntarsa« ezimű érdekesítő regényét teljesen ingyen és bérmentve. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. Bpest VI., Szondy-utca 11 szám.

Szerkesztői üzenetek.

Pokrócz Adám No. III. Hírlap, a mely a közélet kérdéseivel foglalkozik: a tárgyilagosságot el nem kerülheti. A személyeskedő polemikát azonban minden tisztességes hírlap kizárja a hasábjairól. Bocsanatot kérünk tehát, de a Pokrócz Adám No. II-nak irt válaszát, bár kitűnően van megírva, tisztelettel félre tesszük. Ezt Ön annál kevésbé veheti tőlünk rossz néven, mert hiszen tapasztalhatta, hogy a személyünk ellen intézett támadásokra mi magunk sem reflektálunk, nem reflektálunk pedig azért, mert az igazságnak nincs a személyeskedés fegyverére szüksége és mert lapunk tartozik művelt közönségének azzal, hogy az irodalmi tisztességet szem előtt sohasem téveszti el. Ami az antiszemitást illeti, erre csak az a válaszunk, hogy abban a pillanatban készek vagyunk a tollat örökre letenni, a melyben be tudjuk bizonyítani, hogy mi valaha antiszemiták voltunk, hogy valaha, egyetlen egy antiszemita ízű mondatot írtunk. Nem írtunk pedig azért, mert az antiszemitást jónak eszt embernek sem a függetlenségi elvekkel, sem a szabadelvűséggel összeegyeztetni nem lehet. A czülanderre, a lakk-czipőre lehet rossz éleket faragni, de az éliz még akkor sem argumentum, ha jó, annál kevésbé argumentum akkor, a mikor — rossz.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak mindazokat, kik feledhetetlen halottjuk, Deutsch Sándor elhunytakor részvétükkel felkeresték, ez uton küldik halás köszönetüket.

A gyászoló család.

*E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Kiadó lakások.

József-utca 3. szám alatt több lakás azonnal kiadó.

Ujpestvidéki takarékpénztár részvénytársaság.

Mérleg-számla:

Vagyon. Pénztárszámla kor. 10612.74. Váltószámla 1.463.537.40. Hitelrésztes váltószámla 27648.—. Folyó számla 44583.32. Felszerelés 20% leírás után 3200.—. Törzsbetét előleg 200.—. Értékpapír számla 21000.—. Ingatlan számla 13826.44. Zálogosztály: Előleg ékszerre 126675.—, előleg értékpapírokra 9266.60, előleg ingóságokra 20410.—, összesen 1.740.959.50. — **Teher.** Részvény alaptőke 300.000.—. Tartalek alaptőke 22500.—. Különtartalek 1810.90. Takarékbetétek 621067.42. Törzsbetétek 28626.—. Törzsbetét kamatok 1436.84. Hitelbiztosíték számla 2592.—. Visszleszámitolt váltószámla 717136.46. Oszttalek, fel nem vett osztalek 264.—. Átmeneti kamatok 6642.22. Tiszta nyereség 38883.66. Összesen: 1.740.959.50.

Veszteség- és nyereség-számla:

Tartozik. Költségek, házbér stb. kor. 11406.84. Tiszti fizetések és lakbérek 13674.80. Állami és községi adó 7010.16. Kifizetett és tőkésített kamatok betétek után 27726.78. Betétkamat adó 2773.42. Kamatok visszleszámitolt váltók után 51617.66. Leírás a felszerelésből 824.—. Kétes követelések, folyó évi leírások 2315.66. Tiszta nyereség 38883.66, összesen 156232.98. — **Követel.** 1898. évi nyereség áthozat 189.—. Kamatok váltók után 128741.88. Kamatok különfelek után 3421.04. Zálogosztályi kamatok 23881.06. Összesen 156232.98.

Ujpest, 1899 december hó 31-én.

Fried Vilmos s. k. pénztárnok.

Az igazgatóság:

Dickmann Gyula s. k. ügyvezető és főkönyvelő.

dr. Hédervári Soma s. k. elnök. Zsoldos János s. k. alelnök. megyeri Krausz Lajos s. k. Hadl József s. k. Lövy Bertalan s. k. Sonnenfeld Lajos s. k.

Ujpest, 1900 január hó 9-én.

Megvizsgálta és helyesnek találta:

A felügyelő bizottság:

tahvári Tahy István s. k. elnök.

Mády Lajos s. k.

Ivánka Pal s. k.

Gerő Zsigmond s. k.

Tuchmann Lipót s. k.

Meghívó.

Az „Ujpestvidéki önszegélyző szövetkezet“ f. évi január hó 29-én d. u. 5¹/₂ órakor tartja az egylet helyiségében Ujpest, (István-tér 22.)

III. rendes évi közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzlet-v. eredményéről és a zármérleg előterjesztése.
 2. A felmentvény megadása.
 3. 3 felügyelő bizottság, 8 választmány és 5 felszámoló bizottsági tag választása.
 4. Netáni indítványok.
- Ujpest, 1900 január havában.

Az igazgatóság.

Alapszabály 20. §. Közgyűlésen az egylet minden tagja egy szavazattal bír, 3 üzletrész után 2 szavazattal, 6 üzletrész után 3 szavazattal. Három szavazatnál többet egy tag ugyanazon évtársulati betét után nem gyakorolhat. Távollévók, nők és kiskorúak egyleti jogaikat képviselő útján gyakorolják. A képviselők, kik csak egyleti tagok lehetnek, megbizotti minőségüket legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál igazolni kötelesek.

Mérleg-számla:

Vagyon. Pénztár kor. 1890.94. Kötelezők 534570.40. Lettár folyó évi leírás után 1190.—. Függető kamatok 3870.38, összesen 541.521.72. — **Teher.** I. évtárs. beiratási díja kor. 1498.—. I. évtárs. vagyona 6175.52. I. évtárs. heti befizetése 165220.—. II. évtárs. beiratási díja 1264.—. II. évtárs. vagyona 1360.80. II. évtárs. heti befizetése 106042.—. III. évtárs. beiratási díja 1202.—. III. évtárs. heti befizetése 48948.—. Visszlesz. kölcsön 197300.—. 1899. évi nyereség 12511.40. Összesen 541.521.72.

Veszteség- és nyereség-számla:

Tartozik. Költség kor. 2219.82. Adó 536.96. Kezelési díj 4412.14. Felügyelő bizotts. és napibiztosok díja 822.—. Leírás a lettárból 135.04. Kétes követelések leírása 327.—. 1899. évi nyereség 12511.40, összesen 20964.36. — **Követel.** Kamat kor. 16996.28. Késedelmi kamat 3355.94. Díj 592.34. Átiratási díj 19.80. Összesen 20964.36.

Tagok és üzletrészei:

				III-ik évtársulat	
I. évt. 1899 jan. 1.	237 tag 1124 üzletrésszel.	II. évt. 1899 jan. 1.	277 tag 1243 üzletrésszel.	1899. évben belépett	232 tag 1210 üzletrésszel.
1899. évben kilépett	21 > 109 >	1899. évben kilépett	24 > 81 >	1899. évben kilépett	37 > 132 >
Marad 1899 decz. 31.	216 tag 1015 üzletrésszel.	Marad 1899 decz. 31.	253 tag 1162 üzletrésszel.	Marad 1899 decz. 31.	195 tag 1078 üzletrésszel.

Nyereség felosztás:

I. évt. kor. 7185.10.

II. évt. kor. 4102.60.

III. évt. kor. 1223.70. = 5%

Ujpest, 1899 decz. 31-én.

Az igazgatóság:

Fried Vilmos s. k. pénztárnok.

Dickmann Gyula s. k. ügyvezető főkönyvelő.

dr. Hédervári Soma s. k. elnök.

Zsoldos János s. k.

Gerő Zsigmond s. k.

dr. Kiss Sandor s. k.

Szerényi Kázmér s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő bizottság:

Lindt János s. k. elnök.

Hadl József s. k.

Tuchmann Lipót s. k.

Tisztelt közgyűlés! Az igazgatóság által elének terjesztett mérleg- és zárszámadásokat az üzleti könyvekkel összehasonlítván jelenthetjük, hogy az intézeti kezelés minden egyes ágában a legnagyobb rendet és pontosságot észleltük. Ennélfogva javasoljuk, hogy az igazgatósági jelentést tudomásul venni és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint nekünk megadni méltóztassanak.

Ujpest, 1900 január hó 14.

A felügyelő bizottság:

Lindt János s. k. elnök.

Hadl József s. k.

Tuchmann Lipót s. k.